

JAUNAIS CELŠ

SESTDIENA, 2. JŪLIJS
1988. g.
№ 27 (62)

AGROFIRMAS «KRASNIJ OKTJABRĀJ» PARTIJAS, ARODBIEDRĪBAS,
KOMJAUNATNES KOMITEJU UN ADMINISTRĀCIJAS ORGĀNS

Cena 2 kap.

VISUS SPĒKUS — LOPBARĪBAS SAGĀDEI!

Labākajā zalu lopbarības sagatavošanas laikā, kad tās ziedēja, sāka sienu un skābsiena gatavošana. Mehanizatori uzņēma strauju tempu, bet lietainais laiks ienesis savas korektīvas. Jāpielieto elastīga tehnika, liela organizētība, ātrums, lai iespējami veiksmīgāk, nezaudējot arī kvalitatīvi, izpildītu plānus. Tie pašiem nav mazi. Jāiekraļ 2150 tonnas sienu, 8170 skābsiena un 6900 tonnas skābbarības.

PANORAMA

Uz sešiem desmitiem dzīves gadu nesen atskatījās liels mūsu rajona patriots un labs tā pazinējs, rajona agrorūpnieciskās apvienības valdes priekšsēdētāja pirmais vietnieks Alberts Eglītis. Sveikt jubilāru bija ieraudis daudzi ciemiņi, rajona saimniecību vadītāji un citi atbildīgi darbinieki, iestāžu un uzņēmumu pārstāvji.

A. Eglītis savas darba gaitas iesācis tālajā un grūtajā 1949. gadā, kad mūsu novadā sākās kolektivizācija, tolaik strādāja par Daugavpils apriņķa lauksaimniecības nodaļas inspektoru grāmatvedi. Pārmaiņas dzīvē, tās tālāka attīstība likušas viņam būt gan par bijušās

Līvānu rajona izpildkomitejas plānu komisijas priekšsēdētāju, Rožupes pienotavas direktoru, gan Preiļu rajona izpildkomitejas plānu komisijas priekšsēdētāju, bet 1963. gadā iesākt savas gaitas Preiļu rajona lauksaimniecības ražošanas pārvaldē, turpināt, kad tā tika pārveidota, līdz ieguvusi tagadējo RARA statusu, un palikt tur līdz pat šai dienai.

Alberta Eglīša mūžs saistās ar mūsu rajonu, ar to pusi, kur dzimis — Rudzātiem.

ATTĒLĀ: jubilāru svētku reizē sveic agrofirmas ģenerāldirektors Romualds Kavinskis un partijas komitejas sekretāre Zoja Agafonova.

Jāņa SILICKA foto

Šajos mūsu jaunā fotokorespondenta Aļoša Abajeva izdarītajos attēlos parādīti skolēnu darba vasaras mirkli. Pret nezālēm tagad droši stājas varenā ķīmija, bet ne visur to var pielietot — vajadzīgs arī roku darbs. Tas ir smags, bet atbildīgs, jo jāiznīdē viss, kas vārpauģiem var atņemt gaismu, veldzi, barības vielas.

Attēlā pa labi — zēni gādā par sējumu tīrību. Nesenajā to skatē darbs saimniecībā atzīmēts pozitīvi — tur arī viņu ieguldījums.

Attēlā apakšā — centīgākie nezāļu apkaroņi Andrejs un Edgars Petrovi, Anatolijs Bazuļevs, Igors Ksenzovs un Pāvils Abajevs (no kreisās uz labo).

PSKP XIX konference

Arī agrāk partijas forumu laikā avīzes un citi masu propagandas līdzekļi rakstīja, ka šis notikums pievērsis visas pasaules uzmanību. Taču būfībā nekas sevišķs netika izlemis, nekādas krasas izmaiņas nenotika dzīvē līdz nākamajam forumam. Citādi tas ir tagad, PSKP Vissavienības XIX konferencē. Netradicionāla ir lielā aktivitāte debatēs, nepierasts ir arī tas, ka runātāji droši izsaka domas, nepiekrīt citiem, uzstājas ar konstruktīviem priekšlikumiem, ka brīžiem izvērsas dzīvi dialogi, zāle aplaudē ne pēc iepriekš izstrādāta scenārija.

Protams, ka tam visam nav iespējams nepievērst uzmanību. Šī aktivitāte un ierastība ir garantija, ka tiks pieņemti ārkārtīgi svarīgi lēmumi. Jau otrajā konferences darba dienā tika izveidotas komisijas piecu rezolū-

ciju projektu sagatavošanai: «Par PSKP XXVII kongresa lēmumu realizēšanas gaitu un uzdevumiem pārkārtošanās padziļināšanā» un «Par padomju sabiedrības demokratizāciju un politiskās sistēmas reformu», «Par cīņu pret birokrātismu», «Par starptautiskajām attiecībām», «Par atklātumu», «Par tiesību reformu».

Konferencē visvairāk pārstāvēti ir strādnieki — gandrīz trešā daļa no delgātu skaita, un 866 lauksaimniecības darbinieki, kuri ar personisku paraugu praksē apstiprina partijas jauno politiku agrorūpnieciskā kompleksa attīstīšanā.

Lielais un vēsturiski nozīmīgais mūsu zemes komunistu forums izstrādā arī jaunu rīcības platformu pienācīgai PSKP XXVIII kongresa sagatavošanai.

Iecerētais veikts

Savu programmu agrofirmas bāzes saimniecībā izpildījuši Riebiņu vidusskolas ražošanas brigāde, kuras komandiere bija M. Bogdanova. Skolas audzēkņi strādāja trīs nedēļas, un šajā laikā padarījuši daudz: novāca no tīrumiem akmeņus, ravēja cukurbietes un citu. Vārdus sakot, veica visus tos darbus, ko bija solījuši.

23. jūnijā tika serikota sapulce, kurā apkopoti darba rezultāti, runāts par veikumu, atzīmēti labāko nopelni.

Par centīgu darbu kolhoza «Krasnij Oktjabrj» laukos skolēnu ražošanas brigāde apbalvota ar agrofirmas administrācijas, partijas, arodbiedrības un komjaunatnes komiteju Goda rakstu. Tādu pašu atzinību izpelņījušies arī vairāki čaklākie šīs brigā-

des locekļi — Svetlana Ivanova, Tatjana Škuratova, Anna Valtere un Gaļina Ivanova. Pateicība izteikta Antoņinai un Natālijai Gadlevskām, Olgai Šefnerei. Arī visiem citiem šīs brigādes locekļiem mēs pateicamies par krietno darbu.

Bez ražošanas brigādēm saimniecības laukos strādāja un arī tagad turpina vairāki citi skolēni, kuri mācās mūsu vidusskolā. Veiklās meiteņu un zēnu rokas pieaugušajiem palīdz praktiski visos darbos. Viņu darbs ir jūtams, tas ir vajadzīgs. Paldies!

Zoja AGAFONOVA,
agrofirmas partijas komitejas sekretāre

EKONOMIKAS BILETENS

Biedri! Aplūkojot pārkārtošanās gaitu, īpaši jāizceļ jautājums par to, kā tiek realizēta radikālā ekonomiskā reforma.

Uzņēmumu pāreja uz saimniecisko aprēķinu, pašfinansēšanos un pašpārvaldi dod kolektīviem iespēju īsti sajūst gan savas jaunās tiesības, gan atbildības nastu, kas nebūt nav viegla. Un kaut gan reforma sper vēl tikai pirmos soļus un jaunās saimnieciskās metodes vēl tikai tiek apgūtas, tās jau sāk pozitīvi ietekmēt daudzu ražošanas un sociālo problēmu risināšanu, kā arī situāciju kolektīvu kopumā.

Šogad uzņēmumi, kas strādā pa jaunam, ne tikai nodrošinājuši produkcijas ražošanas plāna izpildi, bet arī nopietni uzlabojuši savus ekonomiskos rādītājus. Tas ir visai zīmīgi.

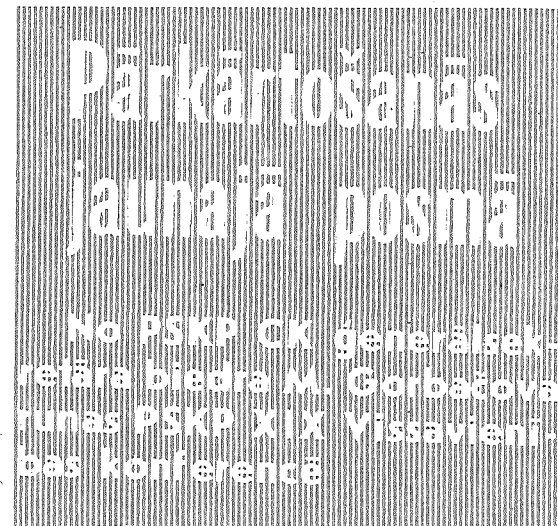
Taču pašlaik galvenais ir gūt mācību no reformas sākuma posma grūtībām. Prakse noskaidrojis problēmas, kuru dēļ buksē jaunais ekonomiskais mehānisms. Minētās problēmas zināmā mērā ir saistītas ar to, ka vēl nav ieviesti visi šī mehānisma elementi, kas mēs sākām realizēt reformu, kā mēdz teikt, kustībā, piecgades gaitā, apstākļos, kad jau bija nospraustas plāna strukturālās pozīcijas, saglabājot novecojušās cenas un agrākās centralizētās resursu sadales metodes.

Ar to daudz ko var izskaidrot. Daudz ko, bet nebūt ne visu. Šīs grūtības ievērojamā mērā radījis saimnieciskās stereotipu dzīvīgums, cenšanās saglabāt komandēšanas un administrēšanas metodes ekonomikas vadīšanā, gan arī pārvaldes darbinieku daļas pretošanās jaunajam. Vairākos gadījumos mēs saduramies arī ar tiešiem mēģinājumiem sagrozīt reformas jēgu, jaunās vadīšanas formas piepildīt ar vecu saturu. Ministrijas un resori ik uz soļa pielauj atkāpšanos no likuma par uzņēmumu būrta un gara, un šā iemesla dēļ, kā atzīst daudzi saimnieciskie darbinieki, tas netiek realizēts pilnā mērā.

Šķiet, tagad jau visiem bija jābūt skaidrībā par to, ka atgriešanās pie līdzšinējās kārtības nav un nebūs. Tomēr arī patlaban nākas dzirdēt viedokļus, ka tad, ja uzņēmumu «nespiedīs»

ar plānu, tas necentīsoties uzlabot ekonomiskos rādītājus. No pirmā acu uzmetiena šādos spriedumos varbūt arī ir kāda jēga. Taču reālā dzīve liecina par kaut ko citu. Minēšu tikai vienu faktu.

Daudzi bija nobažījušies, ka uzņēmumu tiesību paplašināšana un direktīvo rādītāju loka sašaurināšana novedīs pie plāna rādītāju samazināšanās

un nepieciešamības revidēt piecgades uzdevumus. Patiešām, izrādījās, ka peļņas plānu summa, kurus šim gadam pieņēmuši rūpniecības uzņēmumi, kas pārgājuši uz pilnīgu saimniecisko aprēķinu, ir par 4,5 miljardiem rubļu mazāka nekā kontrolskaitļi. Daži dedzīgi veco metožu piekritēji ne jau bez launa prieka berzēja rokas — sak, lūk, pie kā noved centieni palauties tikai uz ekonomiskajām svirām un stimuliem.

Bet kā notika prakse? Notika tā — piecos šā gada mēnešos attiecīgie uzņēmumi pārsniedza savus peļņas plānus par 2,5 miljardiem rubļu.

Tās pieaugums darba kolektīvos, kas strādā pēc pilnīga saimnieciskā aprēķina principa, bija 12,8 procenti salīdzinājumā ar 10,2 procentiem uzņēmumos, kuri strādā pa vecam. Turklāt ir svarīgi, ka peļņas palielināšanās sasniegta galvenokārt uz pašizmaksas pazemināšanas un materiālo izmaksu samazināšanas pamata.

Teikšu atklāti, ka šāds mūsu ekonomikas rezultāts pēdējā laikā ir visai neparasts. Tas pelna, lai to uzmanīgi un vispusīgi apzinātu. Ko šajā sakarā var teikt? Acīmredzot ekonomiskajā menāismā vēl nav radīti efektīvi stimuli, lai uzņēmumi nospraustu lielākus plāna uzdevumus. Par to ir jāpadomā. Bet beigu beigās mums, biedri, taču ir svarīgs galarezultāts. Un ja saimnieciskais mehānisms ir sācis darboties un nodrošina reālo rezultātu uzlabošanu, tas ir tieši tas, kas vajadzīgs. Pamācošs iznākums! Tam beidzot jāpamudina plānošanas orgāni noteikti grozīt pieeju plānošanai un pārvietot smaguma centru no «spiediena ar plānu» uz ekonomiskajām svirām un stimuliem.

Pieredze rāda, biedri, ka PSKP Centrālajai Komitejai un valdībai jāveikta pastāvīga uzmanība ekonomiskās reformas gaitai. Jāatzīst, ka valsts pasūtījumu idejas sagrozīšanu tās atklāja ar novēlošanos. Tagad šī kļūda tiek labota. Tuvākajā laikā tiks pieņemti valdības lēmumi par valsts pasūtījumu piemērošanas kārtību.

Darba kolektīvu un pārvaldes orgānu uzmanības centrā reformas sākuma posmā bijuši arī ekonomisko normatīvu veidošanas jautājumi. Te tāpat izpaudušies ministriju un resoru mēģinājumi turpināt diktatorisku izturēšanos pret uzņēmumiem. Daudzas ministrijas pacentušās noteikt tādas normatīvus, lai ar to palīdzību saglabātu iespēju, tāpat kā agrāk, labi strādājošo uzņēmumu līdzekļus pārdalīt mazefektīvu uzņēmumu labā.

Droši vien pašlaik, ja ņem vērā, ka darba kolektīviem, kas nostājas uz saimnieciskā aprēķina un atmaksāšanās ceļa, ir atšķirīgas starta iespējas, šāda pārdalīšana kaut kādā mērā ir izskaidrojama.

Bet normatīvu galvenais uzdevums taču ir citāds — nodrošināt ienākumu tiešu sakaru ar galarezultātiem tā, lai jebkura kolektīva darba kvalitātes uzlabošanās tiktu stimulēta ar tā ienākumu palielināšanos. Mēs

nevaram samierināties ar dzīvnieciskā veidā — atklātā vai bezrūpīgi eksistēt, slīkti strādāt, mūsu psiholoģijā un ir iedusies nivelēšana! Kā dzīvē dzenam laukā pa durvīm, tā lie

Ar tādu pašu problēmu mums ir algas reformas gaitā. Tās pabeigšana būtu cerīgi. Kolektīvos, kas pabeigti, cēlies darba ražīgums maksā. Taču arī te nivelēšana gan uzņēmumi ieguvuši tiesības labus darbiniekus un pazemināt brāķa ražotājiem un slīņkiem, tiesības izmanto bikli, pēc pabeigšanas kādam nenodarītu pāri.

Darba kolektīvu darbībā mums jāpārvarējam no stagnācijas periodam pastāvošos strādniekiem, tehu kas rāda priekšzīmi ar radīšanu un dažkārt arī unikālu darbu bezota darba alga. Kritisku attieksmi normatīvie akti, kas uz to attiecināmi, šam vēl jācenšas pierādīt, kā šam nivelēšanas tendenci izskaidro aprēķina principu konsekventā darbība kolektīvu, bet arī vispār darbībā, katrā darba vietā?

Vienkārši sakot, reforma nedrīkst rezultātus, uz kādiem mēs nevaram patiešām ikvienu darbinieku interesēs, nekļūst par viņu sirds

Viens no maģistrālajiem reformas virzieniem ir plaša atbilstošā. Šie jautājumi tiks apspriesti gan kolhoziņu konferences Padomes sesijā, kas apstiprināja šādu lēmumu. Tādējādi mēs pamatvilcīši nepieciešamo priekšnoteikumu gaitā atbilstībai. Centrālā Komiteja vās kustības izvērsšanās pavēri nāt daudzās vitālās svarīgās sa

Mēs esam piešķirīti operāciju tādu nozīmi un lomu, kāda tai ir Tagad smaguma centrs pārvietot rīcības sfērā. Tieš padomju rīcību pienākums ir visādi atbalstīt nos uz kooperācijas pamatiem ieguldījumu pārkārtošanās procesā

Gan centrā, gan perifērijā darbinieku, kas nepieņem jaunus kuras atbilst demokratizācijas un mas apstākļiem.

Tas izpaudies arī Savienības valsts un resoru, apgabalu un nodarbinātību pārvaldes aparāta samazināšanā, salīdzinot ar šo laiku iepriekšējā gadā, par astoņiem līdz deviņiem procentiem. Iepriecina tas, ka rūpīgāk tiek iegūti un saglabāti sivēni, un tieši šajā laikā, kad tas izdarāms grūtāk — līdz divu mēnešu vecumam. Šādu nobarojamo dzīvnieku īpatsvars fermā pieaudzis par 15 procentiem. Jaunpieņemto sivēnu krišanas gādījumu skaits, salīdzinot ar pērnā gadu, samazināts par 1,7 procentiem.

Minētie skaitļi liecina par labu pamatu, izejas bāzi gan produktīvāka vaislas ganāmpulka izaudzēšanai, gan arī gaļas ražošanai. No simta pamata vaislinieču iegūts par 24 procentiem vairāk sivēnu pret šo laiku 1987. gadā, bet kopīgais daudzums visā fermā pieaudzis par 31 procentu. Toties samazinājies sivēnu skaits metienos — no vidēji deviņiem pērn līdz 8,8 šogad. Vēl var piebilst, ka arī sivēnu svārs atšķirīšanas brīdī no cūkām ir mazāks, pie tam par 4,7 kilogramiem un sastāda 13,9 kilogramus, par 1,1 kilogramu atpaliek no plānotā. Šis fakts liecina, ka turpmākais darbs ar tiem ir grūtāks, nopietnāks, lai iegūtu vēlamu produkcijas daudzumu. Tas izceļ uz grupu nopelnus, kuras nodarbojas ar cūku nobarošānu, jo dzīvnieku pieaugums te ir par diviem grammiem lielāks pret iepriekšējo gadu. Taču vēl atpaliek no šī gada plāniem — 530 gramu dienā.

Šogad samazinājies cūku realizācija valstij, ceturksnā uzdevums valsts pasūtījuma izpildē šī gada pirmajam pusgadam izpildīts 81 procenta apjomā. Kāpēc tas tā? Viens no būtiskākajiem iemesliem tas, ka agrāk visu saimniecībā ražoto cūkgāju realizējam tikai valstij, bet tagad darbojas desu cehs, un liela daļa gaļas tiek pārstrādāta uz vietas. Saimniecībā nokauto cūku skaits palielinājies piekārīgi — nokauti 1358 dzīvnieki.

Par katru centneru cūkgājas, ko mēs piegādājam valstij, saimniecības kasē ienāk 209 rubļi, tas ir par 6 procentiem vairāk, salīdzinot ar iepriekšējo gadu. Taču, ja mūsu cūkkopības kompleks strādās ar lielāku pašatdevi, nozare var kļūt vēl ienesīgāka. Kārtējā sapulcē, kurā apspriests darba rezultāti, uzsvērti tieši šādi visu kopīgie mērķi: efektīvāk jāizmanto lopbarība, vēl vairāk jā rūpējas par dzīvnieku saglabāšanu visās vecuma grupās, jāpanāk un jā saglabā optimālo dzīvmasu katram.

Anastasija BEINAROVICĀ,
ekonomiste

PAVĒRSIENS UZ PLUSU

Kolhoza «Krasnij Oktjabrj» cūkkopības kompleks Aizupiešos piedzīvojis gan baltas, gan arī nebaltais dienas. Ja veicas, tad darbinieku kolektīvs saņem uzslavas, to izvirza par paraugu. Un otrādi. Kā tad iet šogad! Gada sākumā nebija īsti baltu dienu apmirdzēts, tagad tās kļuvušas spožākas. Darbs te nav viegls un patīkams, kā citās saimniecības ražotnēs, vēl daudz kas jāveic bez mehanizācijas līdzekļu starpniecības, tādēļ uzdevumu izpilde prasa no kolektīva lielāku piepūli, uzņēmību, saliedētību.

Šā gada piecos mēnešos palielinājies kopīgais cūku skaits kompleksā, tajā skaitā arī nobarotā, salīdzinot ar šo laiku iepriekšējā gadā, par astoņiem līdz deviņiem procentiem. Iepriecina tas, ka rūpīgāk tiek iegūti un saglabāti sivēni, un tieši šajā laikā, kad tas izdarāms grūtāk — līdz divu mēnešu vecumam. Šādu nobarojamo dzīvnieku īpatsvars fermā pieaudzis par 15 procentiem. Jaunpieņemto sivēnu krišanas gādījumu skaits, salīdzinot ar pērnā gadu, samazināts par 1,7 procentiem.

Minētie skaitļi liecina par labu pamatu, izejas bāzi gan produktīvāka vaislas ganāmpulka izaudzēšanai, gan arī gaļas ražošanai. No simta pamata vaislinieču iegūts par 24 procentiem vairāk sivēnu pret šo laiku 1987. gadā, bet kopīgais daudzums visā fermā pieaudzis par 31 procentu. Toties samazinājies sivēnu skaits metienos — no vidēji deviņiem pērn līdz 8,8 šogad. Vēl var piebilst, ka arī sivēnu svārs atšķirīšanas brīdī no cūkām ir mazāks, pie tam par 4,7 kilogramiem un sastāda 13,9 kilogramus, par 1,1 kilogramu atpaliek no plānotā. Šis fakts liecina, ka turpmākais darbs ar tiem ir grūtāks, nopietnāks, lai iegūtu vēlamu produkcijas daudzumu. Tas izceļ uz grupu nopelnus, kuras nodarbojas ar cūku nobarošānu, jo dzīvnieku pieaugums te ir par diviem grammiem lielāks pret iepriekšējo gadu. Taču vēl atpaliek no šī gada plāniem — 530 gramu dienā.

Šogad samazinājies cūku realizācija valstij, ceturksnā uzdevums valsts pasūtījuma izpildē šī gada pirmajam pusgadam izpildīts 81 procenta apjomā. Kāpēc tas tā? Viens no būtiskākajiem iemesliem tas, ka agrāk visu saimniecībā ražoto cūkgāju realizējam tikai valstij, bet tagad darbojas desu cehs, un liela daļa gaļas tiek pārstrādāta uz vietas. Saimniecībā nokauto cūku skaits palielinājies piekārīgi — nokauti 1358 dzīvnieki.

Par katru centneru cūkgājas, ko mēs piegādājam valstij, saimniecības kasē ienāk 209 rubļi, tas ir par 6 procentiem vairāk, salīdzinot ar iepriekšējo gadu. Taču, ja mūsu cūkkopības kompleks strādās ar lielāku pašatdevi, nozare var kļūt vēl ienesīgāka. Kārtējā sapulcē, kurā apspriests darba rezultāti, uzsvērti tieši šādi visu kopīgie mērķi: efektīvāk jāizmanto lopbarība, vēl vairāk jā rūpējas par dzīvnieku saglabāšanu visās vecuma grupās, jāpanāk un jā saglabā optimālo dzīvmasu katram.

Anastasija BEINAROVICĀ,
ekonomiste

Nemainīgi augstus panākumus jau daudzus gadus iegūst Reinieku fermas kolektīvs, bet tajā prioritāti notur labi pazīstamās lopkopējas Tekla Meluškāne un Olga Pastare.

FERMU KOLEKTĪVU SACENSĪBAS REZULTĀTI 1988. GADA 5 MĒNEŠOS

Slaucējas	Govju skaits grupā	Izslaukts piena no vienas kilogramam.	+ vai — salīdzinot ar šo pašu laiku iepriekš. gadā
1	2	3	4
L. Pisuka	48	2040	— 115
A. Kirillova	49	2148	104
L. Serkova	49	2083	125
A. Ksendzova	48	2025	— 108
V. Kozlova	51	2313	213
F. Meluškāne	51	2160	48
L. Ručica	51	2299	102
K. Mihailova	49	2142	— 6
Aizupiešu lielferma	396	2153	38
Z. Trofimova	45	3037	230
J. Juhneviča	42	2420	87
J. Lepuka	44	2679	233
V. Čonka	36	2848	216
Baibu ferma	167	2743	190
L. Fjodorova	28	2090	— 613
V. Smukša	29	2040	— 233
V. Golubeva	29	2687	100
Zabegu ferma	86	2275	— 243
M. Cakule	13	3865	1283
V. Sidorova	12	3777	911
A. Mikulāne	9	4019	1580
Leinišķu ferma	34	3872	1240

	1	2	3	4
A. Bahanova	33	2290	— 866	
A. Štepankova	31	2333	— 995	
U. Amosova	29	2111	— 1065	
Duntišķu ferma	93	2249	— 982	
A. Loginova	17	2946	— 137	
H. Čemova	30	3965		
F. Daņilova	28	2792	— 402	
D. Mamedova	27	3875		
Z. Tumašova	28	3036	447	
«Progress — 1»	132	3478	489	
J. Bobrova	50	2772	159	
J. Kapustenoka	53	2526	293	
M. Lazareva	55	2975	379	
M. Turubanova	53	2427	— 194	
L. Mūrniece	54	2866	28	
J. Trofimova	54	2428	207	
Z. Mihailova	56	2478	71	
«Progress-2»	385	2640	167	
«Progress»	507	2856	327	
L. Džeriņa	45	2237	319	
F. Guļbinova	45	2210	296	
K. Baikova	55	1666	— 444	
V. Ksendzova	51	2006	— 512	
Zaseku fermā	196	2011	— 87	

Jauns sīpolu hibrīds

ASV Lauksaimniecības ministrijas lauksaimniecisko pētījumu dienests Viskonsijas, Mičiganas, Nujorkas štatos izmēģinājumu stacijās vairākus gadus (1977. — 1985.) izmēģināja «Svīta Sendviča» (Sweet Sandwich) sīpolu hibrīdu. Tā galviņām ir salda garša, tās ir ļoti blīvas ar tievu kaktiņu, labi attīstītu ārējo apvalciņu gaiši dzeltenā krāsā, labi uzglabājas.

Deviņus izmēģinājuma gadus «Svīta Sendviča» hibrīds bija ievērojami produktīvāks par izplatītajiem hibrīdiem «Spartan Banner 80» (Spartan Banner 80) un «Spartan Slīper»

A. TRUŠINA

(Spartan Sleeper) — no viena hektāra deva 79,35 centnerus, bet salīdzināmie hibrīdi — attiecīgi 74,42 un 62,14 centnerus, ražas bija daudz stabilākas.

Izmēģinājumus, kuru mērķis bija noteikt reakciju uz temperatūras celšanos līdz 15 pat 22 grādiem pēc Celsija, sešus mēnešus ilgā uzglabāšanā, ko izdarīja ar nolūku stimulēt, jaunais hibrīds bija aktīvāks par «Spartan Slīper» šķirni un mazāk aktīvs, salīdzinot ar «Spartan Banner 80». Maijā tam bija 18 procenti sadīgušu galviņu, bet jūnijā — 48 procenti.

Nujorkas štata glabātavās jaunajam hibrīdam līdz pat jūnijam bija labas preču īpašības.

1983. gadā iegūta pirmā «Svīta Sendviča» sēkļu partija to plašai pavairošanai un izmēģināšanai, bet 1986. gadā sāka ražošanu komerciālām vajadzībām.

ROTORA KOMBAINS

Jaunais itāļu firmas Fiat Laverda rotora tipa graudu kombains MX-300 iemantojis lielu autoritāti darbā Lielbritānijā apstākļos. Ziemas kviešu laukos, ieturot ātrumu — 6,5 — 7 kilometri stundā, šīs mašīnas darba ražīgums (tā apgādā ar sešus metrus platu griezējaparātu) bija 21 tonna graudu stundā, tas ir — 1,6 reizes augstāks par kombainiem ar tradicionālām (trumuļa) kuļšanas sistēmām.

Rotors tiek automātiski papildināts atkarībā no augu biezības, bet kustības ātrums ir pastāvīgs, vai arī mazliet izmainās. Graudu separēšanā salmu bojājumi ir minimāli, kas ir ļoti svarīgi, tos izmantojot fermās. Speciālisti domā, ka šis kombains darba ražīgums ekspluatācijas optimālos apstākļos var būt 30 tonnas V. RIJANCEVS

šanu uz citu rēķina apslēptā, ar iespēju dārot. Parak stīpi, saimnieciskajā praksē mēdz teikt, ja to iekšā pa loģu.

es saduramies darba mie rezultāti, it kā gājūši uz jaunajiem ms, pieaugusi tā sa- nepadodas. Kaut ka pienācīgi atalgo- tāt izpeļu slastiem, tomēr uzņēmumi šīs principa — kaut tikai

is pagaidām neesam oda mantoto pieeju, tikiem un inženieriem, šū, augsti efektīvu mākslīgi tiek iero- eksmi pelna arī daži ecas. Vai tad patie- visefektīvākais ceļš šānu ir saimnieciskā realizēšana ne tikai to struktūrvienību

arbosies, nedos tādus ceram, ja tā dziļi darītāja personiskās etu.

dikālās ekonomiskās kooperatīvās kustības diezgan pamatīgi presā, gan Augstākās likumu par kooperā- nos esam pabeigu- radīšanu tās vispust- uzskata, ka kooperā- plašas iespējas atris- biedrības problēmas.

ācija stībai tieši ierādījusi. I. Leņins. šoju uz praktiskas un partijas organizā- t darbaļaužu vēlēša- dot aizvien lielāku sā.

val ir daudz tādu šs pārvaldes formas, un ekonomiskās refor-

in republiku ministri- vada pārvaldes or- šānā. Kas te jāsaka? jums. Mums stingri nāšanu un palētinā- augstināšanu. Tāpat , kas šo pasākumu stos citos kantoros, pakalpojumu sfērā, nāļāj saimniecībā — ūkums.

mas sākumu saistīto zdevums ir grūts, cik pīa grūtības ir, tātad reforma aptver sfēras un demonstrē

edzi, mums rūpīgi gada sākumu tiktū anas sfēras uzņemu- ekošanas apstākļiem. , tajā nav sīkumu, un jaunus darbaļaužu

mēs nekādi nedrīkstam ū sagatavošana dar- kabinetos. Taisni tur, padomes palika no- kur viss tika izlemis isnoperiētākās kļūdas, bu. Tas atsaucās uz vīņu attieksmi pret

si arī mūsu pārlicē- ražošanas līdzekļi

Tiem, kas pārgājuši finansēšanas, vairum- et arī vitāli nepiecie- gada sākumu visi ūmi strādās uz saim- ūms acimredzot būs ūm, kuros jāpāriet nniecību, lai šo pāreju bet gan pabeigtu ka gan PSRS Valsts materiāli tehniskās ūs konkrētus priekšli-

tagad atdurās pret domāju gan vairum- ū grozīšanu. Tas, ka ūti stīpi apgrūtina ū. Bez cenu refor- ūmālās ekonomiskās nodrošināt pamatotu ūvērtējumu, garantēt, ūna būtu ekvivalents, ūgresu un resursu ūgu un realizēt taisnī- ūarbam.

Kā, teiksim, var panākt ekonomisku saimniekošanu, ja izejvielu un kurināmā cenas ir pārāk zemas? Tas vienkārsi nav iespējams. Vai cits jautājums. Iegūstot lielu peļņu par vienu preču grupu, valsts tajā pašā laikā ir spiesta izmaksāt desmitiem miljardu rubļu budžeta dotāciju par citu preču grupu. Turklāt ir ļoti zināms, ka tiklab zemas cenas, kas nodrošinātas ar dotācijām, kā nepamatoti augstas cenas nestimulē ražošanas kāpinājumu un ārkārtīgi negatīvi ietekmē zinātniski tehnisko progresu.

Cenu veidošanas reforma nevar neskatīt arī mazumcenas, jo tās ir cieši saistītas ar visu cenu sistēmu. Pašlaik daudzu pārtikas produktu, pirmām kārtām gaļas un piena, mazumcenas ir daudz zemākas par to reālajām ražošanas izmaksām un iepirkuma cenām. Valsts ir spiesta segt šo starpību patērētājam piešķirtas dotācijas veidā. Šāds stāvoklis nav normāls. Tas iedragā šo produktu ražošanas stimulu un rada nesaimniecisku attieksmi pret tiem, it īpaši pret maizi.

Visu to mēs ar jums, biedri, zinām. Tāpēc risināt šo uzdevumu mums ir vienkārši nepieciešams, lai cik grūts tas būtu, lai kādas šaubas un bažas tas radītu pirmajā brīdī. Pašlaik tiek nopietni izstrādāts jautājums par mazumcenām.

Visi priekšlikumi, kas uz to attiecas, tiks nodoti vispusīgai visas tautas apspriešanai.

Te var būt tikai viena pieeja — mazumcenu grozīšana nekādā gadījumā nedrīkst izraisīt cilvēku dzīves līmeņa pazemināšanos. Jautājums tiek nostādīts tā: tie līdzekļi, ko valsts tagad izmaksā dotācijās, tiks pilnīgi atdoti iedzīvotājiem kā kompensācija. Tādējādi nekāda tieša finansiāla ieguvuma no mazumcenu revidēšanas valstij nebūs, un iedzīvotāji neko nezaudēs. Runa ir par to, lai atveseļotu stāvokli tautas saimniecībā, radītu labvēlīgākus apstākļus rošīgai ekonomisko sviru un stimulu darbības ražošanas paplašināšanai un produkcijas kvalitātes uzlabošanai un dotu iespēju drīzāk apgādāt tirgu ar pārtikas precēm pietiekamā daudzumā.

Pārkarotāšanās ietvaros ir radikālās ekonomiskās reformas īstenošanas procesā ir veikts liels darbs, lai piešķirtu jaunu saturu ārējai ekonomiskajai politikai. Izrādījās, ka arī šeit ir nepieciešama principiāli jauna pieeja, kas ļaus labāk izmantot starptautiskās darba dalīšanas priekšrocības. Uzņēmumiem un apvienībām tagad ir pavērtas iespējas plaši iziet ārējā tirgū, nodibināt tiešus ārējos ekonomiskos sakarus un veidot kopīgus uzņēmumus.

Mēs centīsimies paplašināt ārējos ekonomiskos sakarus arī ar kapitālistiskajām jaunattīstības zemēm uz savstarpēja izdevīguma pamata. Arī šeit uzņemts kurss uz dziļu un kompleksu sadarbību zinātnē, tehnikā un ražošanā, balstoties uz dažādiem starptautiskās kooperācijas un specializācijas veidiem.

Biedri! Apkopojot pirmos ekonomiskās reformas rezultātus, mums jādomā ne tikai par to, kā izpildīt šo piecadi. Principiāli svarīgi ir izmantot pirmo pārkarotāšanās gadu mācību, lai izstrādātu stratēģiju turpmākajam laikam un pirmām kārtām — trīspadsmitajai piecgadei.

Centrālajā Komitejā un valdībā veidojas vienots uzskats: trīspadsmitās piecgades un mūsu zemes turpmākās attīstības koncepcijā dziļi un konsekventi jāietur CK aprīļa Plēnuma un PSKP XXVII kongresa līnija uz mūsu ekonomikas sociālo pārorientēšanu.

Tas nozīmē pirmām kārtām apmierināt cilvēku vajadzības pēc pilnvērtīgiem pārtikas produktiem, pilnībā apgādāt tirgu ar tautas patēriņa precēm un pakalpojumiem vajadzīgajā sortimentā un augstā kvalitātē, realizēt dzīvokļu celtniecības programmas un uzlabot veselības aizsardzību, tautas izglītību un kultūru. Starp pirmām kārtām veicamajiem uzdevumiem ir uzdevums aktivizēt pūlīnus dabas vides aizsardzībā un kardināli uzlabot ekoloģisko stāvokli mūsu zemē. Tikai ar šādu pieeju mēs varēsim nomaksāt parādus, kas palikuši no stagnācijas laikiem, un ievadīt mūsu ekonomiku veselīgas attīstības gultnē atbilstoši tautas interesēm.

Ekonomiskās attīstības sociālajai pārorientēšanai un patēriņa īpatsvara palielināšanai nacionālajā ienākumā jāklūst par visas struktūrpolitikas un investīciju politikas kodolu, par ekonomikas tempu un proporciju veidošanas stūrakmeni. Tagad ir skaidrs, ka nepieciešamas dziļas pārmaiņas, kas aptvertu visu tautas saimniecību, sākot ar pakalpojumu sfēru un beidzot ar smago industriju un aizsardzības rūpniecību.

PSKP CK sagaida, ka konference izteiksies par labu šim kursam.

Šajā sakarā jāapspriež vēl viens jautājums. Runa ir par ekonomiskās attīstības kritērijiem un rādītājiem. Mēs ne jau pirmo reizi sakām, ka svarīgi ir nevis produkcijas apjoma pieauguma tempi paši par sevi, bet to reālais saturs, tautas vajadzību faktiskā apmierināšana.

Kāds labums no izejvielas, kurināmo un enerģiju ražojošo nozaru produkcijas pieauguma, ja tas «tiek apēsts» resursu neracionālas, izšķērdīgas izmantošanas rezultātā? Vai arī — kam vajadzīga lauksaimniecības mašīnu izlaides palielināšana, ja tās nepērk sakarā ar to zemo efektivitāti darbā? Arī vieglajā rūpniecībā ir vajadzīga nevis «bruto produkcija», ne ražošanas apjoms pats pat sevi, bet gan tādi izstrādājumi, kas apmierinātu cilvēku reālo pieprasījumu.

Mēs vēl nekādi nevaram atteikties no vecās pieejas. Mums ir vajadzīgi nevis vienkārši miljoni tonnu tērauda, miljoni tonnu cementa un miljoni tonnu ogļu, bet gan konkrēti galarezultāti. Cik ilgi vēl mēs mēdīsimies neglābjami novocojušo priekšstatu un formulu apburtajā lokā — «ražošana ražošanas dēļ» un «plāns plāna dēļ»?

Tādi, biedri, ir daži mūsu darba rezultāti sociālajā un ekonomiskajā sfērā, tādās ir radikālās ekonomiskās reformas sākuma posma pretrunas un problēmas, tādi ir daži apsvērumi tuvākajai nākotnei un tālākai perspektīvai.

RAŽA NENĀK VIEGLI

KOLHOZA «DZINTARS» LINKOPĒJU RŪPES

Šis saimniecības īpatnība — mālānās zemes. Ja laikā uzlīst lietus, sējumi sadīgst vienmērīgi. Bet ļoti bieži tā nav, kad vajadzīgs, vai arī līst, kad jau būtu pieticis. Tā tas, piemēram, ir šogad. Kā nokrišņu trūkums, tā to pārpilnība slikti iespaido augu attīstību, rezultātā par spīti darbam un centieniem nevar iegūt ražas, kas plānotas, kas reāli būtu iespējamas. Viena no darbietilpīgākajām kultūrām, arī viena no tām, kas sagādā visvairāk galvassāpju, ir līni. Uz pirkstiem var saskaitīt gadus, kad tie nav devuši zaudējumus.

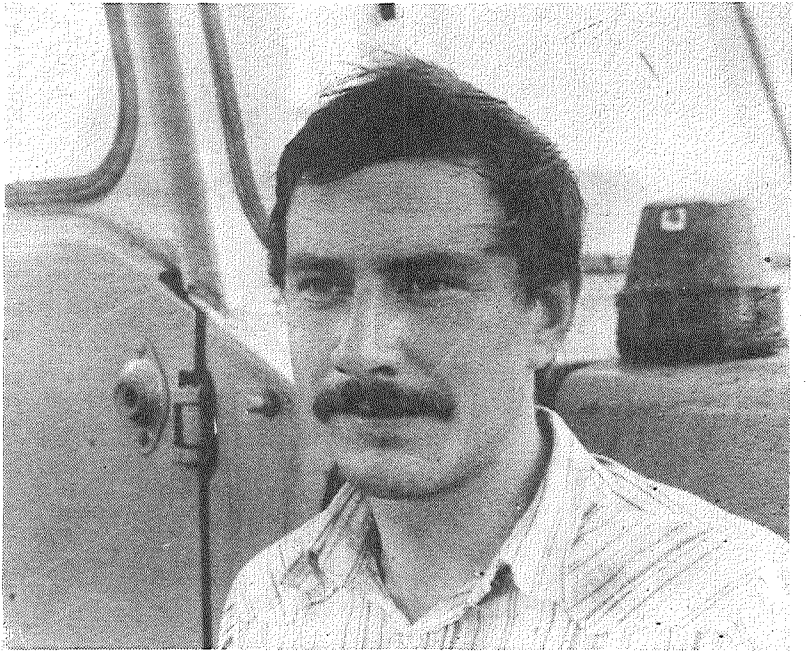
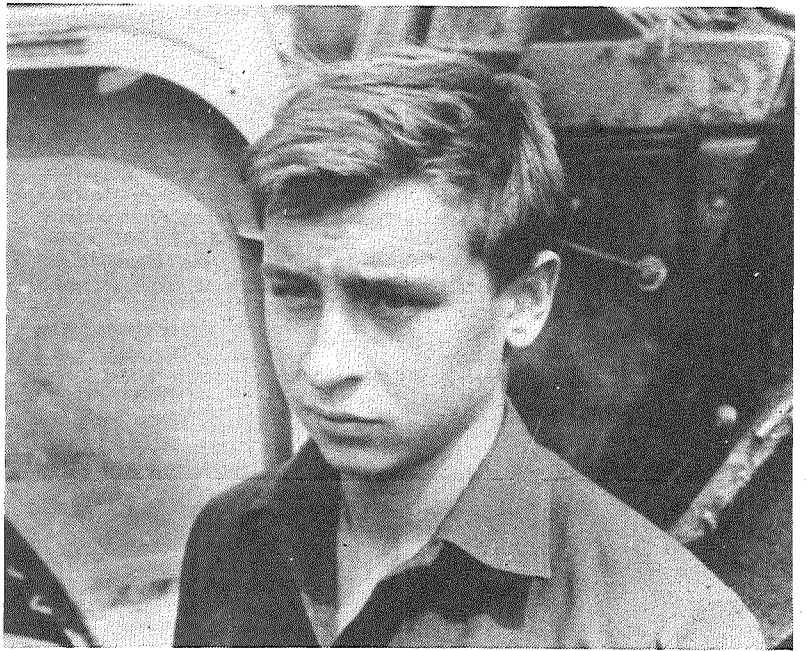
Šogad «ziemeļu zīdam» atvēlēti divi simti hektāru, tie gandrīz visi iesēti meliorētos laukos. Saimniecībā ir speciālisti, kuri prot teicami veikt visus darbus — tiem uzdod gatavot augsni, kopt un uzturēt kārtībā sējumus, novākt ražu un sagatavot stiebrīņus piegādei uz pārstrādes rūpnīcu. Piemēram, viens pats mehanizators Elmārs Upītis ar saviem ģimenes locekļiem ar līnu kombainu šā laikā savos labākajos gados spēja novākt pa pusotra simta un vairāk hektāru līnu, palīdzēt ar kalniņsaimecībām.

Saimniecības agroķimikū brigādi vada diplomēts speciālists ar lauksaimniecības akadēmijas izglītību — Jānis Pastars. Šajā amatā viņš jau vairākus gadus, iekrājis krietnu pieredzi. Taču trūkst darba roku, miglojāju brigāde jāizformē, lai lopbarības sarūpēšanas laikā pagūtu ielikt arī savu fiesu skābsiena vai skābbarības, ievest kādu vezumu siena. Paši nomiglojuši 100 hektārus līnu sējumu, bet nākošajam darbam lūguši Latvijas agroķimijas rajona apvienību. Tā apsolījusies gan, bet līdz jāņem vīrus kolhozā bija nogaidījuši vēl. Tikai, kad lejaucās rajona agrorūpnieciskās apvienības priekšsēdētājs Viktors Korotkovs un galvenais agronoms Jānis Kivlenieks, tika iesāktas konkrētākas valodas.

Palīdzību augsnes gatavošanā mehanizatori saņēma no agrofirmas kolhoza «Krasnij Oktjabrj» — tur strādāja divi mehanizatori Vladimirs Bulovs un Nikolajs Pozdnakovs. Kolhoza «Dzintars» galvenais agronoms Gunārs Ormanis viņu darbu saimniecībā raksturo pozitīvi: padarījuši daudz, akurāts bijis veikums. Vaidība un speciālisti augstu novērtē arī kolhoza «Krasnij Oktjabrj» speciālistu padomus, ko viņi izteica, apmeklējot šo saimniecību.

Tiktāl viss būtu kārtībā. Taču, lai arī visi divi simti hektāru iesēti augsnes, kuras novērtējums ir 40 balles, ietilgušais sausums, kad virskārta kļuva nabadzīga ar mitrumu, bija par iemeslu, ka augi sadīga nevienmērīgi, un tagad ir divos, vai pat trijos stāvos. Dīgt sāka tikai jūnijā sākumā, bet sēja bija veikta līdz 15. maijam. Izredzes uz ražu, kā spriež pats galvenais agronoms G. Ormanis, ir 4,5 līdz 5 centneri šķiedras. Lai gan šķirņu īpašības atbilst labākām ražām — 158 hektāri apsēti ar «K-6», pārējie — ar «Oršanskij».

Lielisks pluss linkopēju darbā ir tas, ka top juceķņa karuseļņa kalnē (tāda kā agrofirmā), tai jāstājas darba līnādā pirms līnu novākšanas sākuma. Plūķšanai sagatavoti četri kombaini, tajā skaitā pošas arī ne tikai saimniecībā, bet arī republikā pazīstamais mehanizators Elmārs

Upītis, kurš šo darbu veic jau trīs desmitus rudenū.

Grūtības, kas sākas ražas novākšanas laikā, ir tradicionālas — darba spēka trūkums, tas ir galvenais iemesls, kādēļ kolhozs netiek galā ar līgumsaistībām līnšķiedras piegāde pārstrādei. Piemēram, nozare rentabla bija tikai 1984. un 1985. gados, kad bija sausi rudenī, izdevās novākt visas platības, sagatavot stiebrīņus piegādei, lai arī šis darbs krietni ievilkās. Šogad uz tādām dabas dāvanām nenākas cerēt, tās nevar arī gaidīt, kad agrofirmas līnu fabrika cenšas iespējami ātrāk, savlaicīgāk veikt izejvielu sagādi, lai nekavētu turpmākos darbus, efektīvāk organizētu uzglabāšanu.

Kolhoza «Dzintars» vadītāji un speciālisti uzskata: ražas pilnīga realizācija iespējama, bet tikai ar noteikumiem, kurus var apvienot trijās grupās.

1. Ar plūķšanu tiks galā paši, vairāk jāpieņem fabrikai salmiņu veidā, tas ir, pēc principa «lauks —

fabrika». Vajadzīgas papildus darba rokas šķirošanā.

2. Kvalitātes kontrole līnu produkcijas nodošanas un pieņemšanas laikā. To objektīvi varētu izdarīt rūpnīcas speciālists, jo kolhozā nav cilvēku, kuri pareizi spētu noteikt salmiņu kvalitāti.

3. Pieņemt salmiņus ar lielāku mitrumu, zāvēšanu pabeidzot fabrikā uz vietas.

ATTĒLOS: labākā līnu kombainiera E. Upīša dēls un viņa pastāvīgais palīgs šajā darbā Viesturs Upītis. Viņš Vārkavas vidusskolā beidzis 10. klasi, ieguvis lauksaimniecības mehanizatora tiesības un pašlaik strādā masas pievešanā skābsiena gatavošanai; viens no labākajiem līnu sējumu kopējiem traktorists Gunārs Smagars, ar kuru kopā strādāja otra mīglotāja vadītājs Jānis Lazdāns, šķidrumus iepildīja Artūrs Vonogs.

Antons RANCĀNS

SENAJĀ LIETUVAS GALVAS-PILSĒTĀ

No 6. līdz 24. jūnijam Liepājas metalurģu kultūras pils popmūzikas grupa «Līvi» kopā ar Lietuvas popmūzikas grupu «Rondo» 17 republikas pilsētās sniedza koncertu ciklu «Gājieni uz Ķernavu», daļu ienākumu pārskaitīja tās atjaunošanas fondā. So seno Lietuvas galvaspilsētu, kas bija viens no nozīmīgākajiem kultūras centriem Austrumeiropā, veicot meliorācijas darbus, pirms diviem gadiem nejausi atklāja vietējais traktorists.

Valdīja uzskats, ka Ķernava atradusies tikai uz pakalniem. Pēc šī atraduma izrādās, ka vienlaicīgi veidojusies arī lejaspilsēta, ko ieskāva purvi, pilskalni un Neres upe. Arheologi šeit strādā kopš 1979. gada, atraduši ap fūkstoti senienās izgatavotu un lietotu priekšmetu, tikai 1986. gadā, kad vietējā kolhoza vadība, ignorējot vēstures pieminekļu aizsardzības noteikumus, likusi iztaisnot līniju, tika atrasta Lietuvas Pompeja — otrā galvaspilsēta (pēc Naugardukas). Tās platība ir astoņi hektāri, bet kopā ar pilskalniem — ap 20 hektāriem. Pēc politiskās nozīmes vērtējama vienādi ar vēlākajām galvaspilsētām Trākiem un Viļņu.

Krustnešiem tuvojoties, Ķernavā mita ap četriem līdz pieciem tūkstošiem iedzīvotāju, kuri savas mītnes atstājuši 1390. gadā — tāpat pirms trim simtiem gadu. Vecākajā Livonijas atskaņu jeb rīmju hronikā pilsēta pieminēta 1279. gadā kā Lietuvas lielkņaza Traideņa īpašums. To atrodam arī hronikās, kas sarakstītas senajā baltkrievu valodā un attiecināmas uz Gedimīna valdīšanas laiku (Lietuvas lielkņazs no 1316. līdz 1341. gadam), vēlāk atdevis vecākajam dēlam Monvidam.

XII — XIII Ķernava bija ievērojams tirdzniecības centrs. Starp citu, Rīgas parādnieku grāmatā, kas datējama ar 1282. — 1352. gadu, minēts tirgotāja Studila vārds. Pilsēta kopā ar Medivinkiem un Trākiem veidoja Viļņas aizsardzības sistēmu. 1365. ga-

dā pili nodedzināja krustneši, bet 1390. gadā — paši tās iedzīvotāji, bēgdami no iebrucēju milzīgā pārspēka. Līdz pat XY gadsimta trešajam gadu desmitam te bija maz iedzīvotāju — krustneši bija stipri nopostījuši šo pusi. Pēc lietuviešu, poļu un baltkrievu kopīgās uzvaras Grīnvaldes vai Zargira kaujā, ļaudis pārstāja slēpties mežos un purvos, varēja mierīgi uzelpot. Cēla sev jaunus mitekļus arī Ķernavā. Lejaspilsēta netika atjaunota.

Neres upes sanesas palu laikā 0,5 — 2 metru dziļumā priekšmīgi iekonservējušas senpilsētu. Pēdējos divos gados izdarītie arheoloģu atklājumi paplašina mūsu redzesloku par Austrumeiropas viduslaiku pilsētām vispār.

Labi saglabājusies no balķiem cirstā pirts, kas maz atšķiras no mūsdienu lauku pirtīm. Tai blakus pirtsloka. No akmeņiem bruģēta taka ar tradicionālo sētu abās pusēs mūs aizved uz lejaspilsētas galveno ielu, kas bijusi 2 metrus un 90 centimetrus plata. Tā klāta ar balķiem — kā senajā Novgorodā.

Pie amatnieku mājas — pārsteigums: tik labi saglabājusies govu, aitu un cūku kāju nospiedumi, it kā tikai vakar tās dzītas. Blakus — bedre, daudz dažādu apzeltītu vara priekšmetu, ādas atgriezum un kaula izstrādājumu, pat trīs vārpstiņas... Interesi izraisa ozolkoka veseris, dzelzs piesis, māla podi, karote, smelamais kauss, bronzas adata, ķemmes (kā Novgorodā), 43. numuram atbilstošu apavu zole, daudz citu priekšmetu. Arī govs galvaskauss, kaķa skelets, kas ir liels rētums Lietuvas arheoloģijas praksē. Viduslaikos kaķis bijis augstā godā, maksājās pusotra sudraba stieņa — vairāk par...govi.

Arheoloģiskie izrakumi Pajautas ielejā turpinās. Turpinās arī abu republiku popmūzikas grupu sadraudzība. Lai sabiedrības uzmanību pievērstu vienai no mūsdienu aktuālākajām problēmām — dabas, vēstures un kultūras pieminekļu aizsardzībai, «Līvi» un «Rondo» ikvienā koncertā «Gājieni uz Ķernavu» pie klausītājiem griežas ar rūgtuma pilniem vārdiem: «— Uzarsim pilskalnus

[kas uzbērs jaunusi],
Sagrausim senās mūra celtnes [jaunās ir tik «nedzīvas»],
Izcirtīsim mežus [reti kāds tagad iestāda ozolu], —
Un nebūsim nevienam parādā...
Bet arī mūsu vaivs nebūs...»

Laimonis RADZIŅŠ
Druskininkos

Yasaras brīvdienas ir tas laiks, kas vistuvāk sirdij skolo jaunajai paaudzei. Protams, jāizpilda savas darba saistības un pienākumi saimniecību laukos, lopus novietnēs, bet tas viss ir drošākais līdzeklis, kā nopelnīt naudu un ko vēl brīvprātīgāku — autobusu interesantai ekskursijai pa Latvijas un kaimiņrepubliku skaistākajām vietām, apmeklēt kultūras un vēstures pieminekļus, pabūt nepazīstamās tuvās un tālās pilsētās.

ATTĒLĀ: tie, kuri Riebiņu vidusskolu beidza šogad, savos kopīgajos mācību un darba gados ekskursijās redzēja daudz. Šeit viņi nolotografējušies pie Jāņa Raiņa kapa Rīgā.

Saudzēt talantus

Nevienam talantu nedrīkst izniekot velti. Ar šo, savos pamatos parastu tēzi, nesen nākusi klajā Vissavienības Ļeņina Komunistiskās Jaunatnes Savienības Centrālās Komitejas jauno zinātnieku un speciālistu padome.

Taču nesteigsimies vis ar saviem secinājumiem. Pirmo reizi tiek piedāvāts izsekot visu ķēditi — no pirmsskolas izglītības (bērnu apmācīšanai veltītās spēļu programmas un tamlīdzīgi) līdz zinātniskajai, tāpat arī radošības kolektīvā. Jāatrod un jānovērt dažādu resoru savrupināšanās, kuras dēļ «audzināšanas objekts» spiests

tā vai citādi izjust šo nesakrītību jaunumu. Šim nolūkam paredzēts visas valsts mērogā radīt meklējumu mērķtiecīgu sistēmu, kura gādās par talantīgās jaunatnes attīstību un atbalsišanu. Par šiem jautājumiem tika runāts nesenajā apspriedē komjaunatnes Centrālajā Komitejā, VĻKJS Centrālās Komitejas plēnumā, kur izskatīti izglītības jautājumi.

Piedāvājamaī sistemai jābūt vērstai uz strarēģiskā uzdevuma — mūsu sabiedrības intelektuālā potenciāla saglabāšanas, atklāšanas un attīstīšanas izpildi. Jauno zinātnieku un speciālistu padomes iniciatīvu atbalsiņus PSRS Zinātņu akadēmija, zinātnisko un inženieru biedrību savienību padome, PSRS Tautas izglītības valsts komiteja.

Par to, kādai būt šai sistemai, vēl strīdās. Taču visiem ir skaidrs: koordinēts visas valsts mērogā darbs talantīgu augsti kvalificētu speciālistu atrašanā, sagatavošanā un izmantošanā ir ļoti vajadzīgs.

J. MESKOVS
no izdevuma «NTR»

N. Gorkina linogravūra

Ventilatoros

VĪRU SPĒLES

Pat tas, kurš maz vai nepavisam nepazīst vīriešus, būs redzējis, kā vīri aizrautīgi sit kārtis vai domino, tautā sauktu par āzi. To taču nevar nepamānīt un nedzirdēt, jo tālu skan visdažādākie interesantie izsaukieni un biķiški pret galdu. Ja arī tas tomēr gājis secen, tad taču vēl paliek kinofilmas, literāri sacerējumi, mākslas darbi kā, sacīsim, «Vīru spēles ar nažiem», «Vīru spēles brīvā dabā» un tamlīdzīgi. Bet, pieļausim arī šo neiespējamo varbūtību — kāds tomēr pavisam neko nezina par vīru spēlēm. Tam veltīsim šo pastāstu.

Reiz agrofirma siera rūpnīcā elektrīkis Roberts Škapars, krāvēji Roberts Znotiņš, Antons Kupickis, Pēteris Gulbinovs sādomeja paspēlētis ar reibinošo dzērienu pudelēm. Zināms, par krāvējiem nepiedzīst, par tādiem kļūst, kad citā cieniņā amatā visi striki trūkst. Šī novirze no temata mums bija vajadzīga tādēļ, lai raksturotu vienu no vīriem, kuri bija pasākuši augstāk minēto spēli — Pēteri Gulbinovu. Juzdams, ka nāk Jāni un Pēteri, viņš jau laikus bija

sācis trenēties alkoholisko spēļu olimpiādēm. Būdam šoferis piena pārvešanas autostacionā, veselu dienu veltī ticis gaidīts savā objektā. Nerunāsim par to, kas notika tajā fermā un ar kādiem epitetiem viņu apveltīja slaucējas — tie jau nav domāti preseī un jūtīgākam ausīm. Piebildīsim, ka darbā nav rādīties nedēļu. Par to viņam atņemta automašīna un likts samaksāt par benzīnu, bet, lai varētu apdomāties un laboties, uz laiku pārcēlts darbā par krāvēju. Kolektīvā noticējuši solījumiem laboties un domājuši pat pirms termiņa atsavināt no šīs sava veida trimdas.

Bet nu atgriezīsimies pie mūsu vīru spēlēm. Pēteris pats pie sevis bija nolēmis, ka nedēļu ilgs pārkāpuma izpirkšanas un solījuma pildīšanas laiks ir pietiekams, tāpēc savu izturību un alkohola parādīšanos «purvu» veikalā nolēma atzīmēt ar pudeļu spēlēm. Viņam pievienojās pārejie.

Jautrība būtu sīti augstu vilni, ja krājumi būtu lielāki. Bet tā jau

tajā dzīvē iekārtots, kad patīkamais jāpārtrauc pašā interesantākajā vietā. Tā bija arī mūsu vīriem. Par laimi pa to laiku bija beigusies darba diena.

Mums nav ziņu, vai vīri savas spēles turpināja, vai pielika punktu. Kad pienāca kārtējā darba diena, visi bija savās vietās, izņemot Pēteri Gulbinovu — tas pazudis bez vēsts. Bet arī tā no spēļu vietas trūkšņa, ko viņi paguva sacelt siera rūpnīcas teritorijā, radās skaļš atbalsis. Daudzi sabiedrības pārstāvji kategoriski pieprasīja, lai visi vainīgie tiktu stingri sodīti. Pārkarotāšanās, sabiedriskās aktivitātes atmodas laiks nav joka lieta.

Lieta nonāca administrācijas ausīs. Zināms, kas no tā notiek: ardievas premijālajam piemaksām, dažādiem citiem patīkamiem labumiem, ko bauda zvērīnāti atūribnieki. Bet vēl nav jāizmirst par atklātības un publicitātes iespējām: drīz visi spēļu dalībnieki kļuva par sienas preses izdevuma varoņiem. Katrs, kas vien gāja garām, lasīja un komentēja.

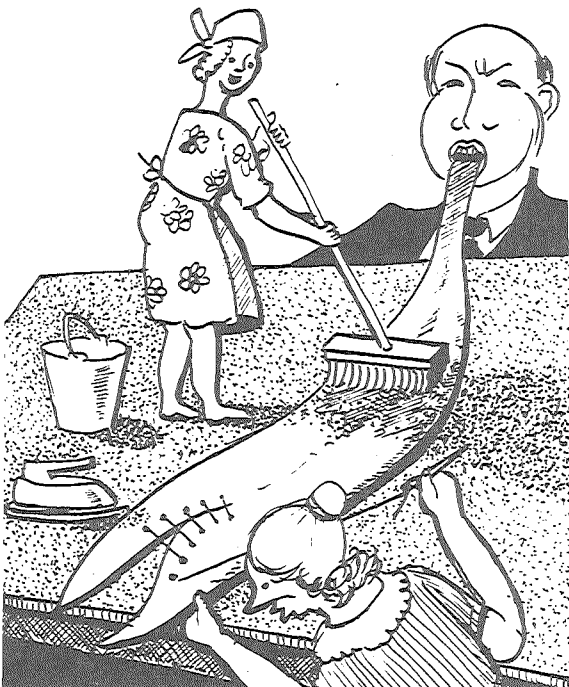
Ar sabiedrisko domu jokoties — nav joku spēle, tas viss kopā nozīmē, ka tā ir visai riskanta.

Benedikts KAULACIS

JAUTĀJIET, ATBILDI PARĀDĀ NEPALIKSIM

— Vai «Ventilatoram» ir zināms, ka veikalos bieži trūkst pārtikas produktu?
— Nē, nav zināms — nelietoju. Pārejiet uz ogām, sēnēm, citām dabas dāvanām. Bet ventilatoru, lai telpās uzturētu vēsumu karstajā laikā, patiešām nav. Nopērciet avīzi,

uztaisiet vēdekli.
* * *
— Vai par nelietības likumu var uzskatīt to, kad, ja vajaga — lietūs nav, bet ja nevajaga — līst aumaļām!
— Nē, nevar. Dabai nav sliktā

Redaktors A. RANCĀNS

Pietiek dzirksteles,

LAI UGUNSNELAIMĒ IETU BOJĀ DAUDZU DESMITU CILVĒKU DARBS! Tā aizvadītājā, 1987. gadā, mūsu republikā sadega 1872 tonnas siena!

Pilnā sparā rit jauns lopbarības sagādes cēliens, reizē ar skābsiena un skābbarības tranšejām pildās arī siena šķūni. Lietus dienās katrs tur nogādātais vezums ir daudzkārt dārgāks, nekā saulainās.

Latvijas PSR Iekšlietu ministrijas ugunsdrošības aizsardzības pārvalde un republikas Brīvprātīgās ugunsdzēsēju biedrības centrālā padome visus brīdina par nepieciešamo pasākumu veikšanu un vaičā:

VAI JAU VISS IZDARĪTS, LAI SIENA GLABĀTAVAS PASARGĀTU NO UGUNŠ POSTOŠĀS DABAS!